

POSUDEK VEDOUCÍHO BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

NÁZEV: Rodičovská perspektiva poruch autistického spektra

AUTOR/KA: Veronika Veselá

Poruchy autistického spektra (PAS) jsou v dnešní době již poměrně známým tématem, pohled rodičů těchto dětí je však pro poradenský systém stále obohacující zejména z toho důvodu, že spolupráce rodičů je klíčová pro intervenci poruch autistického spektra. Autorka se rozhodla danou problematiku zpracovat prostřednictvím kvalitativní studie, kde staví na semi-strukturovaných rozhovorech s matkami dětí s PAS.

Teoretická část je rozdělena do dvou základních témat: poruch autistického spektra a rodiny dítěte s PAS. Pokrývá tedy základní témata potřebná k teoretickému zakotvení zkoumaného tématu. Kladně hodnotím, že při vymezení poruch autistického spektra autorka ukazuje také posun v začlenění poruch do mezinárodní klasifikace nemocí a snaží se i reflektovat dopad historických přístupů k PAS na rodiče a jejich rodičovské sebepojetí. Přínosná je také kapitola “Identita a sebepojetí jedinců s poruchou autistického spektra”, kde zpracovává v našem prostředí nové ale klíčové téma. Navazující téma rodiny dětí s PAS sumarizuje dostupné poznatky, akcentuje specifika rodin s PAS, jejich copingové strategie a snahu zvládnout náročné životní situace, které soužití s dítětem s PAS přináší. Tuto část považuji za velmi zdařilou, studentce se povedlo čtenáři předložit nejdůležitější aspekty rodinného soužití dětí s PAS a srovnat různé pohledy na danou problematiku. Nezůstává navíc jen na popisné rovině, ale reflektuje a analyzuje rozdíly či styčné body u jednotlivých autorů.

Výzkumná studie si pak klade za cíl zmapovat dopady PAS na rodinu a rodiče. Pro naplnění daného cíle si autorka klade 3 výzkumné otázky, přičemž cílí na dopady poruchy, náročnost poruchy pro rodiče a také na důležitý faktor společnosti a jejího vztahu k lidem s PAS. Vzhledem k cílům práce byla vhodně zvolena kvalitativní metodologie založená na rozhovorech s matkami dětí. Po metodologické stránce nemám větší výhrady. Technika otevřeného kódování rozhovorů je přiměřená, studentka postupovala velmi pečlivě, získané kódy pak rozdělila do 5 základních kategorií, kde získaná data prezentovala a analyzovala. Postup je tedy jasně strukturován a výsledky jsou podloženy autentickými výpověďmi informantek. Výsledky práce nejsou nijak překvapivé, podporují zjištění dřívějších výzkumných studií a názory odborníků zabývajících se rodinami dětí s

postižením. Zajímavá je reflexe přístupu společnosti, kde se ukazuje, že se rodiny dětí s PAS stále potýkají s určitými stereotypy v přístupu k dětem s PAS (nevychované děti) a nedostatečnou informovaností, ač se jedná o téma hojně reflektované i v médiích. Zde bych tedy požádala autorku, aby se v rámci obhajoby pokusila vysvětlit příčiny takového chování většinové společnosti.

Celkově hodnotím bakalářskou práci jako zdařilou, studentka pracovala samostatně a svědomitě. Práce splňuje nároky na daný typ kvalifikační práce, nemám větší výhrady k formální ani obsahové stránce práce, proto ji **doporučuji** k obhajobě.

Dne 24. 5. 2020

PhDr. Hana Sotáková, Ph.D.